

ÚVOD

Česká republika se stala plnoprávným členem Evropské unie (EU) 1. května 2004. V roce 2014 uběhlo 10 let od jejího vstupu a zároveň na jejím území proběhly již třetí volby do Evropského parlamentu (EP). K tomuto výročí předkládáme tuto publikaci, která poskytuje ucelený přehled výsledků všech dosavadních voleb do EP v České republice z hlediska účasti voličů, účasti a výsledků jednotlivých politických stran a hnutí, politického i věkového složení kandidátů i poslanců EP, vývoj jednotlivých ukazatelů, případně jejich porovnání s ostatními členskými státy EU. Z mapové přílohy je také patrná změna územní podpory voličů čtyřech tradičních parlamentních stran, které uspěly ve všech volbách do EP.

Volby do EP se v ČR řídí zákonem 62/2003 Sb. (dále Zákon). Pro volby do EP tvoří území ČR jeden volební obvod. Hlasování probíhá ve stálých volebních okrscích na území ČR ve dvou dnech, jimiž jsou pátek a sobota. Výsledky hlasování lze zveřejnit až po uzavření volebních místností ve všech státech EU. Nejdůležitější principy voleb vycházející ze Zákona jsou uvedeny vždy u příslušné kapitoly.

Počet poslanců EP se v průběhu sledovaného období měnil v návaznosti na zvyšující se počet členských států, v jednotlivých členských státech pak kolísal i počet tam volených poslanců. V roce 2004, kdy v ČR proběhly první volby do EP, bylo v Evropské unii sdruženo 25 států a do EP se volilo 732 poslanců. Po přijetí Bulharska a Rumunska v lednu 2007 přibyl dalších 53 poslanců. Pro volby v roce 2009 byl v souladu se smlouvou z Nice stanoven počet 736 poslanců.

Po volbách v roce 2009 vstoupila v platnost Lisabonská smlouva, která určila pevná pravidla týkající se složení EP. Podle nich je nejvyšší možný počet poslanců EP stanoven na 751. Každý stát musí být reprezentován nejméně 6 poslanci, nejvyšší možný počet poslanců jednoho státu je 96. Při rozdělení křesel je nutno dodržovat zásadu sestupné poměrnosti. To znamená, že čím více má daný stát obyvatel, tím jí přísluší větší počet křesel, ale zároveň tím více obyvatel je zastupováno jedním poslancem. Jelikož však nelze odebrat mandáty během volebního období, byl v zájmu zachování proporcionality v prosinci 2011 dle stanovených pravidel přechodně zvýšen počet poslanců na 754. Po vstoupení Chorvatska do EU v roce 2013 přibyl v EP dalších 12 poslanců. Ve volbách v roce 2014 se volil již stanovený počet 751 poslanců. V České republice se měnil počet poslanců od 24 v roce 2004, přes 22 v roce 2009, po 21 v roce 2014.

T 1 Počet poslanců Evropského parlamentu v letech voleb podle jednotlivých členských států

Členský stát	Počet poslanců				
	2004	2009	2014	rozdíl 2014-2009	rozdíl 2014-2004
Belgie	24	22	21	-1	-3
Bulharsko	x	17	17	-	x
Česká republika	24	22	21	-1	-3
Dánsko	14	13	13	-	-1
Estonsko	6	6	6	-	-
Finsko	14	13	13	-	-1
Francie	78	72	74	2	-4
Chorvatsko	x	x	11	x	x
Irsko	13	12	11	-1	-2
Itálie	78	72	73	1	-5
Kypr	6	6	6	-	-
Litva	13	12	11	-1	-2
Lotyšsko	9	8	8	-	-1
Lucembursko	6	6	6	-	-
Maďarsko	24	22	21	-1	-3
Malta	5	5	6	1	1
Německo	99	99	96	-3	-3
Nizozemsko	27	25	26	1	-1
Polsko	54	50	51	1	-3
Portugalsko	24	22	21	-1	-3
Rakousko	18	17	18	1	-
Rumunsko	x	33	32	-1	x
Řecko	24	22	21	-1	-3
Slovensko	14	13	13	-	-1
Slovinsko	7	7	8	1	1
Spojené království	78	72	73	1	-5
Španělsko	54	50	54	4	-
Švédsko	19	18	20	2	1
Celkem	732	736	751	15	19